

Budgetaftale

Millioner til velfærd og stærkere lokalsamfund

Borgerne i Varde Kommune får velfærd for 100 millioner mere frem mod 2029. Samtidig afsættes midler til at styrke kommunens mange lokalsamfund.

24 af 25 byrådsmedlemmer i Varde Kommune har indgået en budgetaftale for 2026-2029. Bag aftalen står partierne Venstre, Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Nærdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance.

Det er det sidste budgetforlig i denne byrådsperiode, og Byrådet har haft tre primære fokusområder:

1. Tage **hånd om velfærden** og de behov, som er opstået på tværs af børn, ældre og de specialiserede områder.
2. Videreføre et stærkt økonomisk fundament og afsat 30 mio. kr., så et nyt Byråd fra 2026 har forudsætningerne for at arbejde videre med **reformer, strukturelle udfordringer og udvikling af kommunen**.
3. Skabe et fundament for borgere og erhvervsliv i de enkelte byer og lokalområder, så de bliver en aktiv del af udviklingen. Derfor nedsættes **Taskforce for By og Land** til udvikling af lokalsamfund.

Med budgetaftalen tilføres samlet set yderligere 100 mio. kr. til driften i budgetperioden, og der er et samlet anlægsbudget på over 580 mio. kr. for perioden 2026-2030.

1 Hånd om velfærden

Varde Kommune har igennem en årrække haft en stabil økonomisk situation, der har bidraget til at skabe ro i organisationen, da der ikke har været store besparelser på velfærdsområderne.

I budgetaftalen for 2026 har forligspartierne besluttet at værne om velfærden og tilføre markante beløb til områder med budgetudfordringer - herunder specialundervisningsområdet, det specialiserede voksenområde og ældreområdet.

Forligspartierne bemærker, at økonomiaftalen for 2026 er en forholdsvis god aftale for kommunerne. Men da der i økonomiaftalen er givet en række midlertidige tilskud, som bortfalder i overslagsårene, så medvirker det til faldende indtægter i slutningen af budgetperioden. Det betyder, at engangsmidlerne i økonomiaftalen giver mulighed for at dække budgetudfordringerne på den korte bane, men at der fortsat skal arbejdes med virkemidlerne i Varde2030 for at håndtere udfordringerne på de enkelte områder.

2 Reforme og strukturelle udfordringer

Byrådet har i denne valgperiode arbejdet med fremtidens velfærd under overskriften "Varde 2030". En række reformspor i udvalgene er enten gennemført eller igangsat, men det er sket med en bevidsthed om, at emnerne også i fremtiden vil kræve politisk opmærksomhed. Kort fortalt står Varde Kommune over for tre strukturelle udfordringer:

- **En vigende demografi:** Antallet af ældre stiger, mens arbejdsstyrken og dermed indtægtsgrundlaget for at skabe velfærd falder.
- **Nye bygningsbehov:** Kommunale bygninger skal tilpasses, renoveres og ombygges, så de passer til borgernes fremtidige behov.

- **Klimaændringer:** Stigende vandmængder påvirker infrastrukturen og vil på sigt kræve større investeringer i klimasikring, veje og broer.

Derfor afsætter Byrådet 30 mio. kr. til en anlægspulje, som er målrettet struktur, Folketingets reformer og klima.

Puljen er øremærket den kommende byrådsperiode og projekter, som på tværs af udvalg adresserer disse udfordringer. Byrådet ser det som ansvarlig økonomisk politik at reservere midler til at styre Varde Kommune sikkert gennem disse forandringer.

3 Taskforce for By og Land

Aktive byer og lokalsamfund med engagerede borgere udgør kernen i Varde Kommunes DNA. Dette DNA skal bestå i en fremtid med forandringer. Den Grønne Trepert, Forsvaret og nye grønne industrier giver nye muligheder, som skal komme hvert enkelt lokalsamfund til gode.

Taskforce for By og Land bliver samtidig byernes og lokalsamfundenes adgang til kommunen, så lokale ildsjæle bliver guidet og får lettere adgang til information - herunder de mange puljer, som giver adgang til lokal udvikling. Taskforce for By og Land skal ligeledes hjælpe med udviklings- og områdeplaner, bosætning, fundraising, dialogmøder m.m. samt kunne give svar på igangværende projekter i en by eller i et område.

Byrådet ser udvikling og fastholdelse af vores detailhandel i Varde Kommune som et væsentligt

element i gode og attraktive lokalsamfund og handelsbyer, der understøtter bosætning og turisme. Vores detailhandel er en stærk aktør inden for fritidsjob og liv i byerne, og det ønsker Byrådet at give en markant opbakning med 5,2 mio. kr. over fire år til Handelsrådet til at understøtte og udvikle aktiviteter bredt inden for detailhandlen.

Education Esbjerg bliver afgørende for, at vi fremadrettet kan tilbyde virksomheder den arbejdskraft, som de efterspørger. Bevillingen øges derfor med 0,5 mio. kr. årligt i 2026 og 2027. Forligspartierne forventer, at forvaltningen styrker dialogen med Education Esbjerg, så aktiviteterne afspejler behovene i Varde Kommune.

Forligspartierne er samtidig enige om at afdække behovet for en international linje på børneområdet.

BØRN OG LÆRING

I budgetaftalen afsættes 6 mio. kr. i 2026 til at imødegå de stigende udgifter på specialundervisningsområdet, samt 7,2 mio. kr. i 2027. Forligspartierne har en forventning om, at der arbejdes med virkemidlerne i Varde 2030, der kan medføre et afkast i slutningen af budgetperioden, som modvirker udgiftsstigningen på området.

I budgetaftalen afsættes 1,4 mio. kr. i 2026 og 2027 til de stigende udgifter til skolekørsel, samt 1,45 mio. kr. i 2026 og 2027 til udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste.

Der afsættes 1 mio. kr. årligt til at videreføre opnormeringen af socialrådgivere i forbindelse med barnets lov. Desuden afsættes 1 mio. kr. årligt i 2026-2027 til videreførelse af opnormering af specialrådgivningen i Børn og Familie, hvilket forbedrer sagsbehandlingstiden.

Forligspartierne ønsker at permanentgøre Familiehuset og tilføjer 1,2 mio. kr. årligt.

Handicappuljen forhøjes med 0,8 mio. kr. i 2026.

Der sker en opnormering af pladser i specialbørnehaven Solsikken for 1,3 mio. kr. årligt, samt udvidelse af åbningstiderne i Solsikken for 350.000 kr. Udvalget for Børn og Læring får til opgave at komme med et oplæg på specialskoleområdet – herunder Solsikken - der skal fremtidssikre tilbuddene.

Forligspartierne anerkender, at der er et pædagogisk potentiale i at lære nogle børn at

transportere sig selv i skole. Vi skal give dem betingelserne for, at de vokser op og bliver selvstændige i eget liv. Udvalget for Børn og Læring skal arbejde videre med denne opgave.

Forligspartierne er enige om at etablere en stor-dagpleje i Varde med det formål at skabe gode rammer for både børn, forældre og dagplejere. Med denne indsats gives mere attraktive vilkår for dagplejere, hvilket skal understøtte en øget rekruttering, samtidig med at der etableres et godt tilbud til børnene. SF står uden for aftalen om stordagplejen.

DET SPECIALISEREDE VOKSENOMRÅDE

Der afsættes 10,4 mio. kr. i 2026 til at håndtere udgiftsstigningen på det specialiserede voksenområde. Forligspartierne bemærker, at en væsentlig del af stigningen kan henføres til særligt dyre enkeltsager, hvor der skal være en gennemgang af området. Desuden skal der arbejdes videre med virkemidlerne i Varde2030.

Der afsættes 0,536 mio. kr. til fortsættelse af boligsocial medarbejder i 2028. Inden budget 2029 skal der være en evaluering af ordningen.

Der afsættes 0,47 mio. kr. årligt til fortsættelse af socialsygeplejerske på socialområdet.

Der afsættes midler, så den tættere opfølgning på socialområdet kan fortsætte i hele 2027. Inden budget 2028 skal der kigges på området, bl.a. i sammenhæng med ændringer som følge af Folketingets reformer.

ÆLDREOMRÅDET

Flere ældre i Varde Kommune har valgt en plejebolig i andre kommuner, hvilket har medført stigende udgifter. Det forventes, at denne tendens fortsætter. I budgetaftalen er der afsat 7,5 mio. kr. årligt til at dække de stigende udgifter.

Forligspartierne har besluttet at udarbejde en kapacitetsanalyse af plejeboliger og ældreboliger i Varde Kommune. Formålet er at understøtte de politiske beslutninger herunder at sikre en bæredygtig boligstruktur for ældre, på baggrund af et solidt datagrundlag. Analysen skal tage højde for den demografiske udvikling og de ændringer, som sundhedsreformen medfører – herunder overgangen af midlertidige pladser til regionen, som forventeligt vil efterlade ledige lokaler i kommunen. Der skal samtidig vurderes, hvordan disse lokaler bedst udnyttes fremadrettet.

Der afsættes 6 mio. kr. årligt fra 2027 til at implementere ældrereformen. Forligspartierne bemærker, at disse tildelte midler kommer oveni de midler, som Byrådet har afsat til at håndtere de stigende antal ældre, hvor der i budget 2026-2029 eksempelvis er tilført 11,4 mio. kr. i 2028 og 13,7 mio. kr. mere til ældreområdet i 2029.

I forlængelse af Byrådets ambition at skabe en attraktiv arbejdsplads igangsættes et nyt trivselsinitiativ i en 2-årig periode, hvor effekten på sygefravær af en stillingsopnormering på udvalgte enheder i sygeplejen og i ældreplejen undersøges.

Klippekortet fortsætter uændret i 2026. Vi undersøger sideløbende, hvad klippekortet bliver brugt til. Forventningen er, at behovet efter 2026 bliver dækket af ældrereformen. Hvis ikke det er tilfældet, bliver beslutningen genbesøgt.

Sygeplejen er under stor forandring med reformer udefra, men også et ønske om at få flest mulige borgere til at benytte sygeplejeklinikker. Forligspartierne anerkender, at der er travlhed i sygeplejen, som er i en transformation med at tilpasse opgaverne til en ny fremtid. Derfor igangsættes en analyse af området, så der fremadrettet er sammenhæng mellem behov, ressourcer og arbejdsmiljø.

Der igangsættes en prøvehandling i Sygeplejen, hvor en af afdelingerne får mødested i Oksbøl i stedet for Tistrup. Forventningen er en bedre dækning af den vestlige del af kommunen og

en besparelse på køretiden. Erfaringerne fra prøvehandlingen medtages i den aftaleanalyse af området.

Med budgetaftalen afsættes 2 mio. kr. årligt til fortsættelse af faste sygeplejersker på plejecentre, samt 0,4 mio. kr. til fortsættelse af ekstra medarbejder på Hjælpe-middeldepotet.

Varde Kommune arbejder med implementering af ruteplanlægning i Hjemmeplejen og Sygeplejen. Arbejdet har fået meget bevågenhed i resten af Danmark, bl.a. da det er muligt at høste potentialer på et område, hvor det er forholdsvis svært at rekruttere personale, og hvor behovet vil stige i takt med, at der bliver flere ældre.

Forligspartierne afsætter 250.000 kr. til afholdelse af en konference for innovative løsninger på ældreområdet. Konferencen skal efterfølgende resultere i et showroom og laboratorium for velfærdsteknologi. Initiativet skal ses i lyset af, at Varde Kommune vil være fremsynet i forhold til den demografiske udvikling og en ny organisering på sundhedsområdet. Der afsættes samlet en mio. kr. til den indsats.

ARBEJDSMARKEDSOMRÅDET

Byrådet besluttede inden budgetlægningen at tilføre et engangsbeløb på 30 mio. kr. fra det lukkede kredsløb arbejdsmarkedsområdet til budgetforhandlingerne. Det betyder, at der er et restbeløb på knap 30 mio. kr. i det lukkede kredsløb, som overføres til 2026 til at håndtere eventuelle udsving i økonomien på kort sigt, herunder en evt. negativ midtvejsregulering.

Et flertal af Folketingets partier indgik i april en aftale om en reform af beskæftigelsesindsatsen, som medfører opgavebortfald og besparelser på jobcentret på ca. 5 mio. kr. i 2026 stigende til 16,4 mio. kr. i 2029. Beskæftigelsesreformen vil medføre væsentlige ændringer af jobcentret.

Forligspartierne afsætter midler til ansættelse af en lokal konsulent, som med en proaktiv tilgang til virksomhederne skal arbejde med at skabe sæsonarbejdere i turismeerhvervet. Lokalkonsulenten tilknyttes Jobcenteret.

Forligspartierne understøtter digitalisering på tværs af forvaltningen med en investering på 1 mio. kr.

KULTUR OG FRITID

Byrådet vil fortsat investere i kultur og fritidsområdet. Desuden indtænkes kultur og fritidsområdet i Taskforce for By og Land til udvikling af lokalsamfund.

Events som erhverv: Der investeres i events, der giver øget omsætning i hele Varde Kommune.

Foreninger og forsvar: Der investeres i at gen-tænke og nytænke opgaven med at skabe forbindelse og involvering mellem Forsvaret, foreningslivet og kulturlivet i Varde Kommune.

En kommune i bevægelse: Forligspartierne ønsker at udvide dialogen og samle forskellige aktører i målet om at få flest til at bevæge sig mest.

Fritidspas: Forligspartierne afsætter 300.000 kr. årligt til et fritidspas målrettet pensionister med færrest midler. Det bliver en prøvehandling i 2026 og 2027, hvorefter effekten evalueres.

PLAN, TEKNIK OG ANLÆG

Byrådet har et fortsat stærkt fokus på bosætning, erhverv, turisme og udvikling. Varde Kommune har i de senere år gennemført en række store byggerier og anlægsprojekter, der har været med til at fremme udviklingen i hele kommunen. I de kommende år er der også tidligere besluttet en række store projekter, herunder samling af BCV og rådhuset, områdefornyelse i Blåvand og Vejers, udvikling af Oksbøl Midtby, renovering af svømmehaller mv.

I anlægsbudgettet for 2026-30 videreføres også en række puljer, herunder puljen til grundkapital til almene boliger, puljen til realisering af udviklingsplaner, cykelstipuljen, trafikikkerhedspuljen, infrastrukturpuljen, gadelyspuljen mv. Disse

puljer sikrer mulighed for udvikling i lokalsamfund i hele kommunen, og udmøntes efter en prioritering i de respektive fagudvalg.

Samlet set er der et anlægsbudget på over 580 mio. kr. for perioden 2026-2030, hvoraf 30 mio. kr. vedrører anlægspuljen, som er målrettet struktur, folketingets reformer og klima mv.

Rute 11: Der er afsat 5,6 mio. kr. til afledt kommunal infrastruktur i forbindelse med udvidelsen af rute 11.

Trafikkerhedspuljen: Puljen øges med en halv mio. kr. kroner. Udvalget for Plan og Teknik skal på den baggrund kigge på muligheden for at tilgodese udviklingsrådenes ønsker.

Puljestruktur: Der er behov for, at forvaltningen gennemgår kommunens puljestruktur og gør det lettere for udviklingsrådene at søge midler til projekter. Med budgetaftalen har forligspartierne forsøgt at imødekomme en række af udviklingsrådenes ønsker.

Kulturhus Ølgod: Kulturhuset bevilges 2,5 mio. kr. kroner til færdiggørelse af projektet. Forligspartierne er bevidste om, at der er fondsansøgninger i proces, og der er åbenhed for at genoptage dialogen med Kulturhusets Venner, når resultat af disse ansøgninger foreligger.

Naturbroer og stier: Der er overskydende midler fra eksisterende puljer, som forligspartierne bemærker til at forbedre de mange broer og stier, som gør naturen i Varde Kommune tilgængelig.

Offentlige toiletter: Udvalget for Plan og Teknik opfordres til at kigge på serviceniveauet for offentlige toiletter.